

Nationaal Onderzoek Winkelcriminaliteit 2007

Nationaal Onderzoek Winkelcriminaliteit 2007

Inhoudsopgave:

1. Kosten winkelcriminaliteit	3
2. Winkeldiefstallen	3
3. Inbraken en vernielingen	3
4. Interne fraudes	4
5. Preventie	4
6. Overvallen	4
7. Ramkraken	5
8. Daders van winkelcriminaliteit	5
Colofon	6

1. Kosten winkelcriminaliteit 2007 (euro)

Jaar	2007	2006	2005	2004	2003
Schade	645 mln +0,8%	640 mln -5,2%	675 mln -6,3%	720 mln -7,7%	760 mln
Preventie	290 mln +3,6%	280 mln -3,4%	290 mln 7,4%	270 mln -6,9%	290 mln
Totaal	935 mln +1,6%	920 mln -4,7%	965 mln -2,5%	990 mln -7,5%	1070 mln

Bron: Platform Detailhandel Nederland

Criminaliteit kost de detailhandel - door schade en uitgaven aan preventie - in totaal 935 miljoen euro. In totaal leed de detailhandel 645 miljoen euro schade door winkeldiefstallen, inbraken, vernielingen, ramkraken en overvallen. Aan preventie gaven winkeliers 290 miljoen euro uit. Voor het eerst in jaren stijgen de kosten van winkelcriminaliteit.

2. Winkeldiefstallen 2007 (euro)

Jaar	2007	2006	2005	2004	2003
Winkeldiefstal	270 mln -/-	270 mln -3,6%	280 mln -3,4%	290 mln -6,5%	310 mln

Bron: Platform Detailhandel Nederland

Zeer verontrustend is dat de schade door winkeldiefstal gelijk gebleven is. Na jarenlange daling lijkt er sprake van een trendbreuk. Steeds vaker wordt op grote schaal gestolen door zowel Nederlandse als Oost-Europese bendes. Daarnaast maken nog steeds kruimeldieven en jongeren, onder wie veel meisjes, zich schuldig aan winkeldiefstallen.

3. Inbraken en vernielingen 2007 (euro)

Jaar	2007	2006	2005	2004	2003
Schade door inbraak en vernielingen	210 mln +5%	200 mln -2,4%	205 mln -10,9%	230 mln -4,2%	240 mln

Bron: Platform Detailhandel Nederland

De totale schade als gevolg van inbraken en vernielingen stijgt flink. De schade is in 2007 opgelopen tot 210 miljoen euro. Zowel Nederlandse als Oost-Europese bendes teisteren de detailhandel met inbraken. Het Platform Detailhandel Nederland verklaart de zorgelijke stijging door het ruwe geweld dat inbrekers gebruiken en de grotere buit. Opvallend is dat veel inbraken via het dak gepleegd worden.

Het gaat meestal om goed voorbereide, snelle kraken die op extreem grove wijze gezet worden. Omdat de winkels goed beveiligd zijn, moeten inbrekers snel zijn en grof geweld gebruiken. Het gaat hierbij om vaak om bendes uit Nederland. Bendeleden stellen een bestelbusje op waar de buit verborgen wordt. Daarna vluchten de criminelen op scooters.

Als weinig tot niets wordt buitgemaakt, kan het gebeuren dat de inbrekers uit frustratie de inventaris aan diggelen slaan met honkbalknuppels.

Daarentegen laten bendes uit Oost-Europa en de Balkan zich vaak overdag insluiten om 's nachts te zoeken naar de kluis of populaire artikelen. Zij zijn opvallend professioneel en gaan geruisloos te werk. Op klaarlichte dag lopen de bendes de winkel uit met de gestolen waar. De bendes zijn op de hoogte van de beveiligingsprocedures, maken detectie onklaar of omzeilen die. De criminelen opereren in groepen van 4 of 5 personen.

Vanwege de inbraakgolf ondernemen winkeliers - waar mogelijk - extra preventieve acties. Veel bevoorrading wordt dagelijks of op onregelmatige tijden uitgevoerd in plaats van wekelijks zodat de potentiële buit kleiner is. Ook zijn extra bouwkundige aanpassingen doorgevoerd.

4. Interne fraudes 2007 (euro)

Jaar	2007	2006	2005	2004	2003
Interne fraude	165	170 mln	190 mln	200 mln	210 mln
	-2,9%	-10,5%	-5%	-4,8%	

Bron: Platform Detailhandel Nederland

Interne fraude in de detailhandel is met 2,9 % afgenomen. De schade bedraagt 165 miljoen euro. Interne fraude is niet alleen een grote schadepost, maar veroorzaakt ook onrust bij de medewerkers op de winkelvloer. Om dit probleem aan te pakken is het waarschuwingsregister, dat beheerd wordt door de Stichting Fraude Aanpak Detailhandel en onder voorzitterschap staat van oud-minister van Justitie Korthals, opgericht. Naar het zich laat aanzien heeft dit register in combinatie met betere controle bij deelnemende winkelbedrijven geleid tot een daling van deze vorm van winkelcriminaliteit.

5. Preventie 2007 (euro)

Jaar	2007	2006	2005	2004	2003
Preventieve maatregelen	290mln	280 mln	290 mln	270 mln	290 mln
	+3,6%	-3,4%	7,4%	-6,9%	

Bron: Platform Detailhandel Nederland

Het voorkomen van criminaliteit en de veiligheid van medewerkers en klanten blijft voor veel winkeliers een topprioriteit. In 2007 gaven winkeliers hieraan 290 miljoen euro uit. Er wordt extra geïnvesteerd in digitale camerabewaking en kassacontrolesystemen. Er is nog meer aandacht voor het voorkomen van overvallen en inbraken.

6. Overvallen 2007

Jaar	2007	2006	2005	2004	2003
Aantal overvallen	774	625	787	866	944
	+23,8%	-20,6%	-9,1%	-8,3%	

Bron: LORS/KLPD

Het aantal overvallen op winkeliers stijgt. In 2007 werden 774 winkeliers overvallen tegenover 632 in 2006. Het Platform Detailhandel Nederland constateert dat de overvallers steeds jonger zijn. Begon een criminele carrière vroeger met een winkeldiefstal, nu lijkt het erop dat deze start met een gewapende overval. Een overval is zeer gewelddadig en traumatiserend voor de winkelier en zijn medewerkers.

Winkeliers investeren fors in preventie. Er is minder contant geld in kassa's. Betalen met pin wordt gestimuleerd. Ook gebruiken winkeliers speciale kluizen met tijdvertraging. Deze investeringen in preventie hebben ertoe geleid dat steeds meer overvallen mislukken. Hoewel overvallers vaker proberen een winkel te beroven, gaan deze criminelen steeds vaker zonder buit ervan door.

7. Ramkraken 2007

Jaar	2007	2006	2005
Aantal ramkraken	163	203	-
	-19,7%		

Bron: LORS/KLPD

*Politie houdt sinds 2006, na een opstartfase in 2005, het aantal ramkraken bij.

Positief is dat het aantal ramkraken in 2007 gedaald is met 19,7%. Dit neemt echter niet weg dat het beveiligen van winkelpanden middels antirampalen altijd toegestaan zou moeten worden door de overheid. De meeste ramkraken in Nederland worden namelijk gezet op winkels. Het gaat om 74% van alle ramkraken. Ook is de uitwerking ervan op de winkelier en zijn medewerkers enorm. Bij een ramkraak rijden criminelen met een zware auto met geweld de winkelpui in, grissen razendsnel de winkel leeg en verdwijnen weer. Naast deze schade derven winkeliers inkomsten, doordat het nabestellen van nieuwe artikelen moeilijk is, lang duurt of zelfs onmogelijk blijkt. Ramkraken zijn desastreus voor het veiligheidsgevoel van winkeliers en winkelmedewerkers.

8. Daders van winkelcriminaliteit in 2007

De achtergrond van de winkeldieven en inbrekers verandert. Er zijn steeds vaker bendes die zich schuldig maken aan grootschalige winkeldiefstallen en inbraken. De bendes komen uit Nederland en Oost-Europa en de Balkan. Hun organisatiegraad is opvallend hoog en hun roofmethodes zijn professioneel. Het Platform Detailhandel Nederland constateert dat complete families zich schuldig maken aan georganiseerde winkelcriminaliteit. Soms is sprake van drie generaties van winkelcriminelen. Zelfs meisjes van 12 laten zich in met grootschalige winkeldiefstallen waarvan de buit bedoeld is voor doorverkoop.

Daarnaast valt op dat jonge criminelen met name in de grote steden zeer explosief en gewelddadig zijn. Extra verontrustend is dat zij beschikken over vuur- en steekwapens. Verder hebben winkeliers op koopavonden en zaterdagavonden overlast van hangjongeren. Deze laatste groep is niet per sé crimineel maar wel baldadig.

Het Platform Detailhandel Nederland signaleert dus een verontrustende ontwikkeling van enerzijds de 'high tech', professionele winkelcriminaliteit en anderzijds de impulsieve, gewelddadige criminaliteit gepleegd door jongeren in grote steden. Hiertegen moet samen met politie en justitie ferm opgetreden worden.

Colofon

Dit is een publicatie van het Platform Detailhandel Nederland:
Postbus 262
2260 AG Leidschendam

Meer informatie:
Platform Detailhandel Nederland
Secretaris Winkelcriminaliteit, *Sander van Golberdinge*
T: 070 – 320 23 45
F: 070 – 327 87 97

info@platformdetailhandel.nl
www.platformdetailhandel.nl

Mits met bronvermelding kunt u de informatie uit dit onderzoek gebruiken.